

Paragraf 3

Ärendenummer KS2022/719

Verksamhetsberättelse för kommunstyrelsen 2022

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsen föreslår att "Verksamhetsberättelse 2022" fastställs.

Sammanfattning

Kvalitetsstrateg Annelie Högsund informerade om bland annat driftsbudget, investeringsbudget, verksamhetsmålen för 2023.

Stabschef Hannu Högberg informerade om bland annat medarbetarmålen för 2023, avgångar hos kommunledningsförvaltningen under 2022 samt dess orsaker och behov av insatser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-01-23

Rapport, Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse 2022, daterad 2023-01-24

Kommunledningsförvaltningen
Annelie Högsund
0171-625166
annelie.hogsund@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Verksamhetsberättelse för kommunstyrelsen 2022

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Verksamhetsberättelse 2022 för kommunstyrelsen fastställs.

Bakgrund

En verksamhetsberättelse för året 2022 har upprättats av Kommunledningsförvaltningen.

Ärendets beredning

En verksamhetsberättelse med uppföljning av ekonomi, mål och internkontroll har upprättats. Uppföljningen har skett av Kommunledningsförvaltningens avdelningschefer, med stöd från förvaltningens ekonom, kvalitetsstrateg och stabschef.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

I kommunstyrelsens långsiktiga plan 2020-2023 finns elva av kommunfullmäktiges mål som nämnden prioriterat, samt medarbetarmål och finansiella mål. I kommunstyrelsens årsplan finns de prioriterade satsningar som nämnden valt att genomföra under året för att nå målen år 2023. Bedömningen är att sex av målen är på rätt väg för måluppfyllelse och fem mål är delvis på rätt väg. Inga av målen bedöms vara på fel väg. Bedömningen är densamma som vid delårsrapporten i augusti.

Uppföljningen av medarbetarmålen visar att sjukfrånvaron på Kommunledningsförvaltningen är fortsatt låg medan den externa personalomsättningen är hög. Årets medarbetarundersökning visar ett oförändrat resultat vad gäller medarbetarengagemang samt ett något förbättrat resultat vad gäller chef/ledares förutsättningar.

Kommunstyrelsens driftsbudget för 2022 uppgår till 225,5 mnkr. Utfallet uppgår till 211,2 mnkr vilket motsvarar en förbrukning på 93,6 procent av budgeten. Kommunstyrelsens sammantagna resultat för året visar därmed en positiv avvikelse jämfört med budget på 14,3 mnkr. Avvikelsen kan i huvudsak förklaras av ett överskott av personalkostnader på grund av vakanta tjänster.

Nämndens investeringsbudget redovisar ett överskott på 8,5 mnkr för helåret. Av dessa föreslås 4,7 mnkr att flyttas över till 2023.

Ekonomiska konsekvenser

Eventuella ekonomiska konsekvenser finns redovisade i rapporten.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Ärendet föranleder inga direkta sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-01-23

Rapport, Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse 2022, daterad 2023-01-24

Hannu Högberg
Stabschef KLF
Enköpings kommun

Daniel Nilsson
Ekonomichef
Enköpings kommun

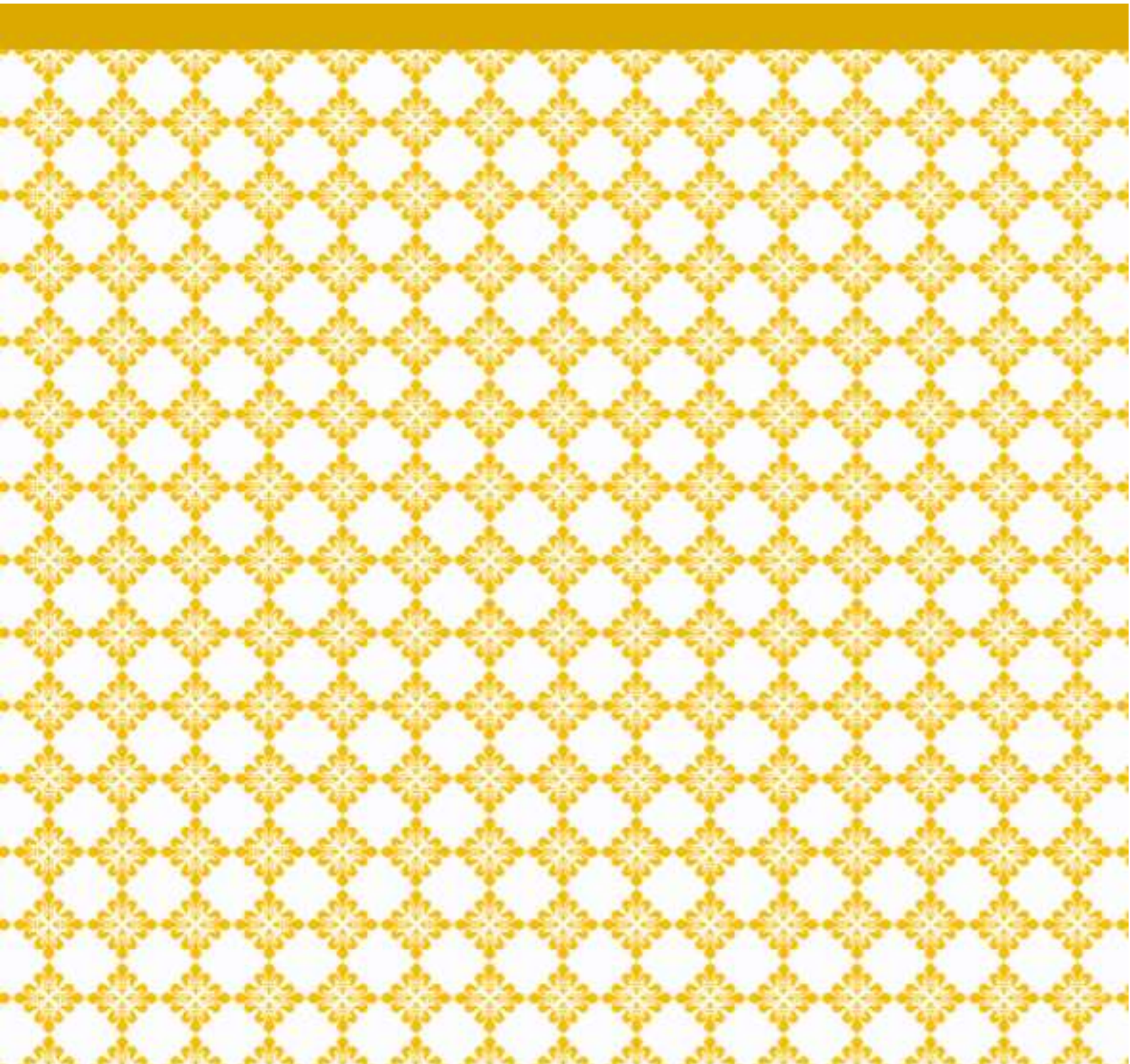
Beslutet skickas till:

Myndighet/nämnd/namn, för åtgärd

Myndighet/nämnd/namn, för kännedom

Verksamhetsberättelse 2022

Kommunstyrelsen, dnr 2022/719

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Uppdrag och ansvar	3
3	Väsentliga händelser	4
4	Uppföljning verksamhetsmål	5
5	Uppföljning medarbetarmål	15
6	Uppföljning ekonomi	18
7	Investeringsredovisning	20
8	Förväntad utveckling	20
9	Internkontroll	22

1 Sammanfattning

I kommunstyrelsens långsiktiga plan 2020-2023 finns elva kommunfullmäktiges mål som nämnden prioriterat, samt medarbetarmål och finansiella mål. I kommunstyrelsens årsplan finns de prioriterade satsningar som nämnden valt att genomföra under året för att nå målen år 2023. Bedömningen är att sex av målen är på rätt väg för måluppfyllelse och fem mål är delvis på rätt väg. Inga av målen bedöms vara på fel väg. Bedömningen är densamma som vid delårsrapporten i augusti.

Uppföljningen av medarbetarmålen visar att sjukfrånvaron på Kommunledningsförvaltningen är fortsatt låg medans den externa personalomsättningen är hög inom förvaltningen. Årets medarbetarundersökning visar ett oförändrat resultat vad gäller medarbetarengagemang samt ett något förbättrat resultat vad gäller chef/ledares förutsättningar.

Kommunstyrelsens driftsbudget för 2022 uppgår till 225,5 mnkr. Utfallet uppgår till 211,2 mnkr vilket motsvarar en förbrukning på 93,6 procent av budgeten. Kommunstyrelsens sammantagna resultat för året visar därmed en positiv avvikelse jämfört med budget på 14,3 mnkr. Avvikelsen kan i huvudsak förklaras av ett överskott av personalkostnader på grund av vakanta tjänster.

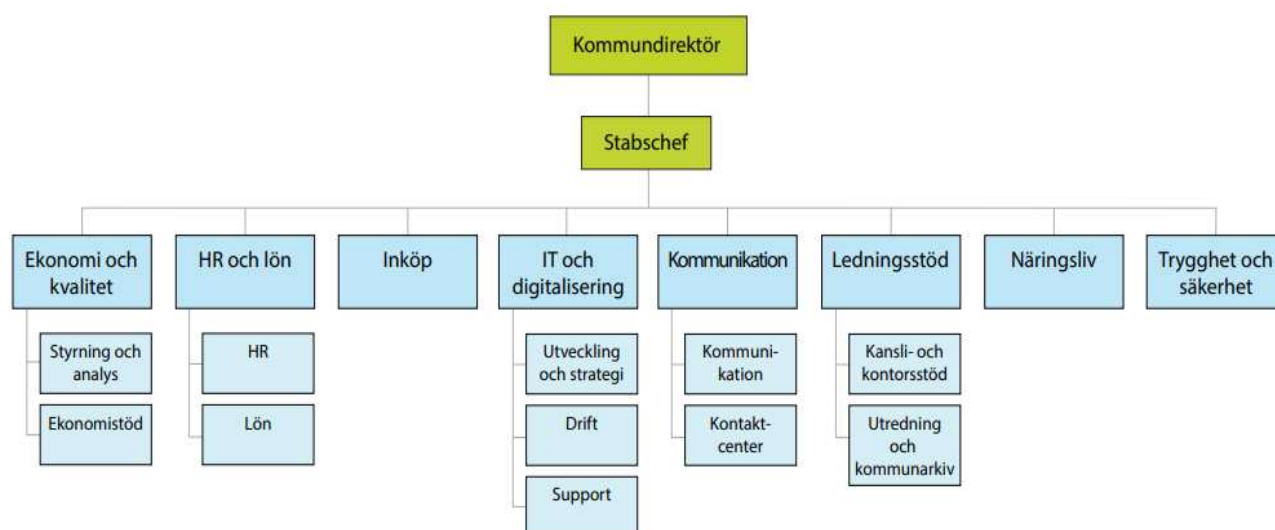
Nämndens investeringsbudget redovisar ett överskott på 8,5 mnkr för helåret. Av dessa föreslås 4,7 mnkr att flyttas över till 2023.

2 Uppdrag och ansvar

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet.

Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs. Kommunstyrelsen leder planering och utveckling och följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för kommunens ekonomi och kvalitet, HR och lön, inköp, IT och digitalisering, kommunikation, ledningsstöd, näringsliv, trygghet och säkerhet samt plan, mark och exploateringsfrågor. Kommunstyrelsens uppgifter omhändertas av kommunledningsförvaltningen samt samhällsbyggnadsförvaltningens planavdelning och mark- och exploateringsavdelning.

Kommunledningsförvaltningens organisationschema

3 Väsentliga händelser

Kriget i Ukraina och dess effekter på den globala och svenska ekonomin har påverkat kommunstyrelsens verksamheter under 2022. Bland annat innebar det att beslutet om KF:s årsplan med budget 2023 flyttades från juni till december, vilket påverkade planeringsarbetet för 2023. Händelsen i Ukraina påverkar även det säkerhetspolitiska läget i regionen och Sverige men också Enköpings kommun konkret då stora mängder flyktingar rörde sig från Ukraina till Sverige och Enköping.

Kommunstyrelsen har under året lett Arena för hållbart växande Enköping. Forumet är en fristående del av kommunstyrelsens arbetsutskott. Inbjudningar till arenan har varit bredare än enbart förtroendevalda i det nämnda utskottet. Syftet med arenan är att skapa ett forum för dialog och kunskapsfördjupning inom olika teman som är viktiga för Enköpings framtida och hållbara utveckling.

Arbetet med en långsiktig ekonomisk plan (LEP), som påbörjades under 2022, har påverkats av de nämnda omvärldshändelserna. Arbetet med LEP planeras att fortgå även om tempot varit lägre jämfört med den lagda planeringen inför 2022. Under 2022 har även ett arbete med regler för kommunkoncernens övergripande ekonomistyrning startat. Ett långsiktigt strategiskt underlag för investeringar med tillhörande anvisning har också tagits fram under året för att underlätta och stödja vid politiska beslut. Under 2022 har kommunkoncernen bytt till Sparbanken i Enköping.

Ett utvecklingsarbete kring kommunens modell för internkontroll har påbörjats. Syftet är att underlätta och likställa hela kommunens arbete med internkontroll. Arbetet kommer att fortgå under våren 2023.

För att öka tillgängligheten har chattbotten *Kommun-Kim* upphandlats och implementerats på kommunens hemsida. I chatten kan invånare ställa frågor som rör kommunen, exempelvis om skola, färdtjänst, parkering eller bygglov. Under året startades även flera dialogforum för samverkan mellan näringsliv och kommun med syftet är att förbättra samarbetet mellan kommun och näringsliv samt för att utveckla den kommunala servicen.

Tillsammans med Mälardalens universitet har tre förstudier påbörjats, kring kommunens styrmodell, kommunens sociala hållbarhetsarbete och näringslivsutvecklingen. Förstudierna kommer att färdigställas under våren 2023.

Under året påbörjade HR- och löneavdelningen ett arbete med att se över stödet och servicen till chefer och medarbetare. APT-material har tagits fram som ett stöd för cheferna att leda APT:er som en del i att underlätta det organisatoriska och psykosociala arbetsmiljöarbetet.

En ny policy för inköp och upphandling antogs under mars månad. Nya regler för inköp och upphandling beslutades i oktober och började gälla från och med den 1 januari 2023. Ett verktyg har införskaffats för att kunna analysera kommunens inköp och för att kunna följa upp ramavtalstrohet. Under året har även införandet av ett elektroniskt inköpssystem genomförts, något som kommer fortsätta utvecklas under 2023 med bland annat fortsatt anslutning av fler leverantörer.

Inom IT-förvaltning har en ny arkitektur för EM3 tagits fram och ett arbete har gjorts för att stötta verksamheterna i att informationsklassa sin verksamhet och sina system genom EM3.

Näringslivsavdelningen har fokuserat på att skapa möten och nätverk som främjar företagsklimatet i Enköping men har också genomfört en rekrytering för att på ett mera utvecklat sätt arbeta med kommunens landsbygdsfrågor. Näringslivsavdelningen har också varit part i genomförande av kommunfullmäktigebeslutet från juni 2022 om att flytta besöksnäring till kommunstyrelsen från Upplevelsenämnden. Arbetet fortgår under våren 2023.

Avdelningen för ledningsstöd har under året hanterat en mängd olika frågor och ärenden men också utvecklat beredningsprocesser samt bistått valnämnden med att genomföra den gångna höstens val.

För Trygghets- och säkerhetsavdelningen har omvärldsutvecklingen med kriget i Ukraina inneburit att fokus legat på operativa insatser, tex arbetet med flyktingmottagande samt kontinuitetsplanering.

I juni 2022 gav kommunfullmäktige uppdraget till kommunstyrelsen att se över kommunens samhällsbyggnadsprocess. Syftet var att hitta de bästa förutsättningarna för en samordnad och effektiv samhällsbyggnadsprocess. Konsultfirman Public Partner fick uppdraget och har under året genomfört ett trettiotal intervjuer med utvalda tjänstepersoner inom kommunen, politiker, representanter från de kommunala bolagen och förbunden samt ett par privata fastighetsbolag. Utifrån utredningen kommer ett fortsatt arbete inledas under 2023 med att utveckla och digitalisera samhällsbyggnadsprocessen, något som bedöms som nödvändigt för att möta utmaningarna med ett växande Enköping.

Under året har kommunstyrelsen rekryterat en ny kommundirektör, Daniel Jansson-Hammargren.

4 Uppföljning verksamhetsmål

4.1 Delaktighet och demokrati

Vi ska skapa goda förutsättningar för Enköpingsborna att ta del av och påverka samhällsutvecklingen, direkt eller indirekt genom sina folkvalda. Förutsättningar för det skapas till exempel genom tydliga och transparenta politiska processer men också direkt med medborgarna genom information, medborgardialog och insyn i kommunens gemensamma angelägenheter.

4.1.1 Mål 1: Det finns flera ändamålsenliga sätt att komma i kontakt med kommunen och man får snabba svar på sina frågor

 På rätt väg

Enköpingsborna ska uppleva att det alltid är lätt att komma i kontakt med kommunen via någon av kommunens kommunikationskanaler för att snabbt få svar på sina frågor. Vi behöver därför utveckla fler kanaler för dialogen med medborgarna, som chattar och "brevkorgar" för sms.

Kommunstyrelsen ska möjliggöra en kommunikativ organisation med ett genomtänkt och välfungerat kommunikationssystem. Ambitionen är att enköpingsborna upplever att kommunen är tillgängligt alla tider på dygnet. Du ska alltid bli trevligt bemött i din kontakt med oss. Vi ska skapa bättre förutsättningar för fler att föra dialog om kommunens utveckling, genom både fysiska och virtuella informationsplatser. Vi är samtidigt lyhörda för behov av personliga möten i processer, utvecklingsfrågor och enskilda ärenden.

Analys av måluppfyllelsen

Idag finns flera möjligheter att komma i kontakt med kommunen. Telefon, e-post, webbformulär på kommunens hemsida och besök hos kommunens kontaktcenter är några sätt att få kontakt.

Kommunens kontaktcenter har en hög servicenivå och är uppskattad av kommunens invånare. I den senaste undersökningen gjord av företaget Brilliant Futures hamnade Enköping på en fin andraplats av samtliga deltagande kommuner i kategorin "Bästa kundservice". Under 2023 behöver kommunen stärka kundbemötandet i hela organisationen så att upplevelsen av god service följer med kunden under hela kontakten med kommunen.

Den externa webben är utvecklad ännu mer som en servicewebb, fyra nya e-tjänster har publicerats och en chattbot-funktion, *Kommun-Kim*, är i drift på kommunens hemsida.

Metod för medborgardialog har utvecklats under året och början på 2023 ska metoden presenteras i en rapport.

KF Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
1.a Nöjd-medborgar-index för bemötande och tillgänglighet (SCB:s medborgarundersökning)	50	-	-	60

Medborgarundersökningen är omgjord sedan 2021. Indexen är borttagna ur undersökningen och ersatts med ett flertal andra frågor. Jämförelse mellan åren är inte möjlig. Från och med 2023 kommer nyckelindikatorerna ersättas.

4.1.2 Mål 2: Enköpingsborna känner förtroende för hur kommunen styrs och känner att de kan vara delaktiga i kommunens utveckling

◆ Delvis på rätt väg

Målet är att Enköpingsborna känner förtroende för kommunen och demokratin. Genom kommunens kanaler ska transparent information ges om de processer som är viktiga för att skapa förtroende och delaktighet. Målet adresserar också arbetet med att fånga upp medborgarnas behov och idéer, bland annat genom samråd med invånare och företag.

För kommunstyrelsen innebär detta en fokusering på att kommunens verksamhet och målsättning ska vara väl känd för enköpingsborna. Kommunens arbetssätt ska präglas av långsiktighet och transparens vilket underlättar för enköpingsborna att ha insyn och kunna påverka beslut innan de fattas. När kommunens målbild är tydlig upplever de som bor och verkar i kommunen att de beslut som fattas medvetet driver utvecklingen i den önskade riktningen. Det ökar möjligheten till inflytande och möjliggör för fler aktörer att bidra till kommunens utveckling. En utveckling av digitala möjligheter till inflytande är en ambition till 2023.

Analys av måluppfyllelsen

Årets medborgarundersökning visade att invånarna har ett lågt förtroende för politiken samt att möjligheten att påverka politiska beslut och vara delaktiga i arbetet med att utveckla kommunen fungerar dåligt. Resultatet var dock något förbättrat i jämförelse med 2021.

För att öka kommuninvånarnas förtroende har bland annat webben utvecklats till att bli mer serviceinriktad och en e-tjänst är införd. Även arbetet med att öka kommunens identitet och varumärke fortlöper, dels genom interna arbeten över förvaltningsgränser och dels genom nya filmer på kommunens hemsida. En kommunikatör har även anställts med fokus på strategiskt arbete med medborgardialoger.

Under året har en politisk organisationsöversyn genomförts. Syftet har varit att få en politisk organisation som är anpassad till kommunens behov och klarar av att strategiskt leda kommunen till hållbar tillväxt. Översynen resulterade bland annat i ett uppdrag att ta fram beslutsunderlag om att flytta ansvaret för besöksnäringen från upplevelsenämnden till kommunstyrelsen samt att under 2023 tillsätta ett socialt hållbarhetsutskott.

En bättre struktur för beredning till KS har arbetats fram under året med gemensamma koordinationsmöten inom Kommunledningsförvaltningen och en tydligare politisk beredning. Formerna för nämndsekreterarnätverket i kommunen har även utvecklats under våren och skapar nu bättre förutsättningar för att säkerställa en god beredningsprocess.

Införandet av e-arkivet slutfördes under våren men det saknas två-faktorsinloggning för att ta systemet i bruk.

Stadsbyggnadsprojekten har på olika sätt visualiserats och samverkats. Förslaget på det nya Paushuset har visualiserats med hjälp av illustrationer och en fysisk modell har tagits fram. Under året har det även genomförts medborgardialog med elever på Kunskapsskolan om Södra Myrans utveckling.

KF Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
<u>2.a</u> Nöjd-inflytande-index för påverkan (SCB:s medborgarundersökning)	34	-	-	45
<u>2.b</u> Nöjd-inflytande-index för förtroende (SCB:s medborgarundersökning)	38	-	-	50

Medborgarundersökningen är omgjord sedan 2021. Indexen är borttagna ur undersökningen och ersatts med ett flertal andra frågor. Jämförelse mellan åren är inte möjlig. Från och med 2023 kommer nyckelindikatorerna ersättas.

4.1.3 Mål 3: De som bor på landsbygden känner att deras del av kommunen också utvecklas

◆ Delvis på rätt väg

Sammanhållningen mellan land och stad är viktig för att Enköping ska utvecklas på ett bra sätt. En tydlig dialog och samverkan ska lyfta kommunens olika geografiska områden, genom exempelvis kransråd, landsbygds-utvecklare och en förankrad landsbygdsstrategi. Ortsanalysernas intentioner ska tas tillvara.

För kommunstyrelsen innebär detta att det till 2023 ska finnas en tydlig strategi som efterlevs och som därmed bidrar till balans mellan invånarnas förväntningar och kommunens leverans och resultat. Det kan till exempel handla om hur kommunal närvaro i kransorter kan öka genom nya smarta lösningar som är anpassade för landsbygdens behov. Kommunens identitet och varumärke ska tydligt visa upp hela kommunen och dess olika värden vilket i sin tur skapar en samhörighet mellan Enköpings invånare. För att öka inflytandet och lyfta in hela kommunens behov behöver forum för dialoger utvecklas och övergripande beslut som fattas belysas ur ett landsbygdsperspektiv.

Analys av måluppfyllelsen

Ett program för landsbygdsutveckling har arbetats fram under året, vilket är ett prioriterat område för kommunstyrelsen. Under 2023 ska programmet antas av fullmäktige. Arbetet med den nya översiktsplanen pågår, där den nya planen har ett större landsbygds- och kransortsperspektiv än tidigare.

En satsning som genomförts för att stärka kommunens arbete med landsbygden är att en landsbygdsstrategi har anställts, inriktad på näringslivsutveckling med landsbygdsfokus.

KF indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
3 .a Skillnad mellan nöjd-inflytande-index för påverkan mellan centralort (E) och annan tätort (A). (SCB:s medborgarundersökning)	-2,5%	-	-	0%
3 .b Skillnad mellan nöjd-inflytande-index för påverkan mellan centralort (E) och utanför tätort (U) . (SCB:s medborgarundersökning)	1%	-	-	0%
3 .c Skillnad mellan nöjd-inflytande-index för förtroende mellan centralort (E) och annan tätort (A). (SCB:s medborgarundersökning)	-2%	-	-	0%
3 .d Skillnad mellan nöjd-inflytande-index för förtroende mellan centralort (E) och utanför tätort (U). (SCB:s medborgarundersökning)	4%	-	-	0%

Medborgarundersökningen är omgjord sedan 2021. Indexen är borttagna ur undersökningen och ersatts med ett flertal andra frågor. Jämförelse mellan åren är inte möjlig. Från och med 2023 kommer nyckelindikatorerna ersättas.

4.2 Livslångt lärande

Vi ska ge alla, från små barn till vuxna, förutsättningar att utveckla och utbilda sig, för att ge alla Enköpingsbor bra förutsättningar i livet och möjligheten att kunna leva ett självständigt liv.

4.2.1 Mål 6: Enköping är en attraktiv skolkommun för både personal, elever och föräldrar

 På rätt väg

Bra utbildningsmöjligheter är en av kommunens viktigaste framgångsfaktorer. Barn och elever som mår bra och utvecklas väl är grunden, men många andra faktorer som exempelvis lokaler, utemiljö, arbetsmiljö och anställnings-villkor bidrar också till att skapa bilden av Enköping som en bra skolkommun.

Kommunstyrelsen bidrar till detta mål genom att lägga extra fokus på att skapa förutsättningar för effektiva och funktionella skollokaler, verksamhetsutveckling där digitalisering kan vara ett verktyg samt den övergripande ambitionen om att Enköping ska vara en attraktiv arbetsgivare vilket utvecklar medarbetare och lockar fler till ett arbete i Enköpings kommun.

Analys av måluppfyllelsen

Under året har ett långsiktigt strategiskt underlag vid investeringar tagits fram i syfte att underlätta och stödja vid politiska beslut. En rutin för strategisk investeringsplan har även tagits fram och expertis från Kommunledningsförvaltningen finns som stöd till övriga förvaltningar genom processen.

Förvaltningen driver även två digitaliseringsprojekt som kommer ge ett förbättrat stöd till bland annat utbildningsförvaltningen. En ny EM3 objektstruktur har precis beslutats vilket kommer medföra till en effektivare systemförvaltning. Införandet av Teams för hela kommunen öppnar upp för möjligheterna till en ökad dialog och samarbete inom utbildningsförvaltningens verksamheter samt med andra aktörer i kommunen.

Ett arbete med att öka Enköpings kommuns attraktivitet som arbetsgivare pågår även. Chefsdagar och utbildningsprogrammen *Utvecklande ledarskap* och *Aspirantutbildningen* är några exempel.

4.3 Gemenskap och upplevelser

Vi ska, med särskilt fokus på barn och ungdomar, skapa förutsättningar för ett attraktivt kultur- och friluftsliv, idrottande och sociala träffpunkter som utvecklar Enköpingsbornas livskvalitet, bidrar till en meningsfull fritid samt stärker våra besökares bild av Enköping.

4.3.1 Mål 12: Kommunens offentliga miljöer är inbjudande, trygga och tillgängliga

 På rätt väg

Kommunen har planer för uppgradering, skötsel och utveckling av sina utemiljöer i hela kommunen. Stadskärnan kring torget ska utvecklas och locka både besökare och företag. Det arbetet ska bidra till att Enköping blir "Årets stadskärna 2025". Genomförande av trafik-strategi och parkeringspolicy skapar förutsättningar för flera bilfria, öppna och inkluderande mötesplatser.

Kommunstyrelsen bidrar till detta mål genom att lägga extra fokus på att skapa förutsättningar inom ramen för den strategiska och fysiska planeringen. Ambitionen för centrumutvecklingen är att alla berörda aktörer arbetar tillsammans mot de gemensamma målen och att förutsättningarna inför Årets stadskärna 2025 är bästa möjliga.

Analys av måluppfyllelsen

Under året var den prioriterade satsningen inom kommunstyrelsen att ett antal viktiga omvandlingsprojekt i centrum går in i nästa skede, vilket bedöms vara avgörande för att nå målet att utses till årets stadskärna 2025. Fokus under året har bland annat varit att färdigställa detaljplaneförslag i centrum och ett färdigt samrådsförslag för Statomten Arbetet är något försenat och förväntas fortgå under 2023. Detaljplaneförslaget gällande Paus-huset som presenterades under våren har återremitterats och det är nu oklart hur processen för detaljplanen ser ut då exploatören behöver arbeta/analysera hur de nya förutsättningarna från återremissen påverkar projektets genomförande.

KF indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
12 .c Bland de 25% bästa i Sverige inom Trygghet (Benchmark AktivBo NKI)	79,9	-		88
12 .e Antal företag som medverkar i satsningen kring årets stadskärna.	25	35	70	75

4.3.2 Mål 13: Enköpings kommun har ett attraktivt sam-arbete med föreningsliv och företagare i leveransen av service till invånarna

 På rätt väg

I framtiden kommer inte kommunen själv att kunna leverera på den servicenivå som många förväntar sig. Vi måste samarbeta med de föreningar och företagare som är engagerade i kommunen.

Kommunstyrelsen bidrar till detta mål genom att lägga extra fokus på att skapa goda förutsättningar för andra aktörer att bidra till samhällsutveckling. En grundförutsättning är att dialogen mellan kommunen och föreningar samt företag måste vara välutvecklad och att det finns samverkansforum och modeller där fler aktörer kan bidra utifrån sina givna förutsättningar.

Analys av måluppfyllelsen

Näringslivsavdelningen samordnar etableringsförfrågningar och sätter samman rätt kompetens och team beroende på behov och omfattning. Samverkan sker med samhällsbyggnadsförvaltningen och miljö- och byggnadsförvaltningen i första hand för att säkerställa en effektiv hantering. Dukat bord är ett koncept som erbjuds för företagare som har behov av att träffa flera av kommunens tjänstemän och myndigheter vid samma tillfälle vid komplexa ärenden. Detta för att underlätta och snabba på hanteringen.

Näringslivsavdelningen är regelbundet ute på företagsbesök för att lyssna och fånga in de behov som finns hos det lokala näringslivet. Även politiken bjuds in att delta. Ett näringslivsråd har startats under året med syfte att samla företag från olika branscher och gemensamt utveckla näringslivsarbetet i Enköping. I rådet medverkar även kommunstyrelsens ordförande för att möjliggöra dialog mellan näringsliv och politik. En fastighetsägargrupp har startats, med syfte att förbättra samverkan mellan kommunen och fastighetsägarna. De olika forumen fungerar väl och är uppskattade av näringslivet. De idéer och synpunkter som kommer fram vid de olika forumen tas om hand av näringslivsavdelningen och åtgärdas i samarbete med ansvarig och berörd

avdelning och förvaltning beroende av ärende. Detta görs för att höja den generella servicenivån till företagen.

Ett program för näringslivsutveckling har fastställts under året. I framtagandet av programmet genomfördes dialog med företag i kommunen samt med övriga förvaltningar.

Samarbetet med kommunens föreningsliv faller främst under upplevelsenämndens ansvar men kommunstyrelsen har under året bidragit med olika former av stöd, där bland annat initiativ tagits till att anlita en konsult för att förbättra klimatet mellan föreningarna och kommunen.

KF indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
13 .c Tjänstepersoners attityder till företagande (Svenskt näringslivs ranking)	2,83	2,61		4
13 .b Kommunpolitikernas attityder till företagande. (Svenskt näringslivs ranking)	3,3	3		4

4.4 Hållbar livsmiljö

Vi ska långsiktigt och kontinuerligt bevara, vårda och utveckla hela kommunens miljöer, infrastruktur, skyddsfunktioner och samhällsbyggande på ekonomiskt, socialt, och ekologiskt hållbara sätt som förhindrar olyckor och skapar trygghet samt hälsosamma och goda miljöer för alla generationer.

4.4.1 Mål 15: I kommunen tar vi ansvar för vår natur och bidrar till hållbara miljöer

 På rätt väg

Som kommun ska vi ta hand om vår natur och våra natur-resurser såsom vatten för att kommande generationer också ska kunna glädjas åt dem.

För kommunstyrelsen innebär detta att nämnden 2023 har en tydlig samordnande och ledande roll för generationsmålet. Kommunstyrelsen kan därmed säkerställa att de beslut inom hållbarhet som fattas genomförs - att vi går från ord till handling. En ambition finns även att öka samarbetet med andra aktörer för att växla upp hållbarhetsarbetet inom särskilt prioriterade områden. Organisationen ska 2023 arbeta på ett systematiskt sätt med miljöfrågor och den egna miljöpåverkan och därmed föregå med gott exempel.

Analys av måluppfyllelsen

Kommunen är involverad i flertalet projekt och processer som syftar till att bli mer hållbara. Tillsammans med Länsstyrelsen i Uppsala län och andra kommuner i länet har kommunen tecknat hållbarhetslöften inom områdena *minskad klimatpåverkan, ekosystem och biologisk mångfald* och *vatten*. Under 2022 var avsikten att även hållbarhetslöftet om *samhällsutveckling* skulle signeras men det är försenat och förväntas nu bli klart för signering i november 2023. Innovationsprogrammet *Viable Cities* pågår, så även utvecklingsarbetet inom *Klimatneutrala Enköping 2030*. Arbetet har intensifierats under året och ska genomsyra hela Enköpings kommun. Projektet engagerar nu över 50 medarbetare på flera förvaltningar samt externa parter.

Arbetet med *miljödiplomering* av kommunens förvaltningar är kommunstyrelsens roll dels samordnande och att agera internrevisor för övriga förvaltningar men även ansvara för att utföra åtgärder för den egna nämnden/förvaltningen. Vid förvaltningens egen miljörevision, genomförd av utfärdaren 2022-03-30, noterades tre avvikelser. En åtgärdsplan har presenterats och efter att

åtgärderna genomförts är nu förvaltningen därmed godkänd och får behålla sin miljödiplomering ytterligare ett år.

Under året beslutade kommunstyrelsen att påbörja processen att bilda naturområdet Gröngarnsåsen och Dyarna till ett kommunalt naturreservat.

En koldioxidbudget har tagits fram för den geografiska kommunen och arbetet med att koppla den till beslut och processer pågår.

Arbetet med åtgärder i färdplanen för vatten pågår bland annat genom att vi stöttar enskilda markägare att genomföra vattenvårdande åtgärder, fortsatt arbeta med våra vattenråd, samverka med såväl angränsande vattenråd som kommuner för att skapa förutsättningar för ett effektivare vattenvårdsarbete. En ny organisation för att säkerställa genomförande av de olika styrdokumenterna för vatten finns beslutad och uppstartad.

Förvaltningen har även stärkt sin kommunikation kring hållbarhetsfrågor internt och externt.

KF indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
15 .a Genomförande av beslutade hållbarhetslöften inom klimat och energi	81%	92%		100%
15 .b Genomförande av kommande hållbarhetslöften inom biologisk mångfald	0%	40%		100%
15 .c Andel fossiloberoende (el, biogas, etanol och laddhybrider) kommunala personbilar och lätta lastbilar.	32,4%	29,7%		50%
15 .d Andel förnybart drivmedel (el, biogas, etanol, HVO).	44%	50,6%		60%

4.4.2 Mål 16: Enköpings kommun ska präglas av trygghet, jämställdhet och tillit

På rätt väg

För skolan och omsorgen behöver värdegrundsarbetet vara levande på olika sätt för att verksamheterna ska präglas av trygghet, jämställdhet och tillit.

För kommunstyrelsen innebär detta att KS 2023 har en tydlig samordnande och ledande roll för de sociala hållbarhetsfrågorna. Ett viktigt område är fortsatt arbete med att integrera sociala frågor i samhällsplaneringen för att säkerställa att vi bygger hållbara samhällen och inte bara hus. Frågor om trygghet, jämställdhet och barnperspektiv ska därför till 2023 integrerats på ett effektivt sätt i den politiska processen vilket gör att beslut och planer kan belysas ur ett socialt hållbarhetsperspektiv. Med grund i analys av kommunen och samhället som helhet, skapar kommunstyrelsen förutsättningar för att åstadkomma hållbar förändring i kommunens olika geografiska delar.

Analys av måluppfyllelsen

Kommunstyrelsens prioriterade satsningar för året handlar främst om fokus på den sociala hållbarheten. Ett kommunövergripande arbete har påbörjats där arbetet bland annat sker inom ramen för *Klimatneutrala Enköping*. Arbetet med att ta fram ett hållbarhetsprogram med de tre hållbarhetsaspekterna ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet har även påbörjats under året.

Kommunens samverkan med forskarsamhället har stärkts under året. En förstudie genomfördes tillsammans med Mälardalens universitet under hösten 2022 för att ringa in innebörden av social

hållbarhet, vad som görs idag i kommunen och vad som behöver göras framåt. Mälardalens universitet kommer att presentera en slutrapport i februari 2023 där även förslag till fortsatt arbete ska finnas med. Stöd framåt kommer även erbjudas genom partnerskapet med LOFT som Enköping gått i in: *Leda och organisera för förnyelse och transformation*. LOFT har under våren genomfört en behovsanalys av Enköpings förmåga till transformation och förnyelse som lett till förbättringsaktiviteter för kommunen. En avsiktsförklaring är även underskriven mellan Mälardalens universitet, Enköping kommun och Ledningsregementet där det fastslås att förutsättningar för samverkan inom en rad utvecklingsområden ska undersökas. Några av de utvecklingsinsatser som Enköping diskuterar med Mälardalens universitet kan kopplas till samarbetet utifrån avsiktsförklaringen.

Det trygghetsskapande arbetet är under utveckling för att möta de krav som kommer utifrån kommande lagstiftning. En strategisk lägesbild och inriktning för kommunens brottsförebyggande arbete är på väg att tas fram och beräknas vara klart i början av 2023. Kopplat till den strategiska lägesbilden har ett omtag tagits kring forumet Tryggare Enköping.

KF indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
16 .a Nöjd-region-index för trygghet (SCB:s medborgarundersökning)	52	-	-	60

Medborgarundersökningen är omgjord sedan 2021. Indexen är borttagna ur undersökningen och ersatts med ett flertal andra frågor. Jämförelse mellan åren är inte möjlig. Från och med 2023 kommer nyckelindikatorerna ersättas.

4.4.3 Mål 17: Vi tar tillvara på landsbygden och Mälarens resurser och möjligheter

◆ Delvis på rätt väg

Enköping är en landsbygds-kommun vid Mälaren med tillgångar och möjligheter som har stor potential. I samverkan med människor och organisationer kan vi utveckla kommunen till gagn för Enköpingsborna och en växande besöksnäring.

För kommunstyrelsen är ambitionen till 2023 att landsbygden och mälarmiljöns värden är identifierade och att det finns en tydlig målbild för hur kommunen vill ta om hand och utveckla dessa resurser. I detta arbete ska ett aktivt samarbete finnas med andra aktörer i regionen för att utveckla värdena.

Analys av måluppfyllelsen

Ett program för landsbygdsutveckling har tagits fram under året. I den ska hänsyn tas till utveckling av besöksnäring och övrigt näringsliv samt förutsättningarna för att bo, leva och verka på landsbygden. Kommunikationsinsatser sker genom att visa landsbygden mer i filmer och synliggöra besöksmöjligheter i hela kommunen. Även i kommunens hållbarhetsarbete finns ett landsbygdsfokus, där gränserna mellan stadskärna och landsbygd suddas ut.

Ett näringslivsprogram är framtaget. Programmet utgår från återkoppling från företag genom företagsbesök, näringslivsråd samt andra forum. Programmet beskriver kommunens målsättningar och prioriteringar för en långsiktig hållbar näringslivsutveckling och ett positivt företagsklimat och sträcker sig över perioden 2023 till 2027.

KF indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
17 .a Ökat antal arbetsställen inom besöksnäringens branscher med bas i småort eller glesbygd. SCB	280	293		275

4.4.4 Mål 18: Kransorternas utveckling och tillväxt är viktig för dess invånare, men även för den omkringliggande landsbygden

◆ Delvis på rätt väg

Kommunen har en än tydligare roll som samhällsutvecklare i våra mindre orter. I samverkan med egna bolag och med marknaden ska potentialen tas tillvara. Utveckla den digitala infrastrukturen. Säkra en långsiktigt hållbar livsmedels-försörjning.

För kommunstyrelsen innebär detta ett arbete med långsiktiga och hållbara utvecklingsplaner för orterna fram till 2023. Arbetssättet ska präglas av samverkan, dialog och lyhördhet. Anpassad och smart serviceutveckling och boendeformer tillsammans med fullgod digital infrastruktur ger goda möjligheter till företagande och hållbar livsstil i orterna och på landsbygden. Kommunen har till 2023 en strategi som organisationen agerar efter för att säkerställa balansen mellan bebyggelseutveckling och livsmedelsförsörjning.

Analys av måluppfyllelsen

Den senaste bredbandsstatistiken visar att utbyggnaden av bredbandsnätet i kommunen fortsätter, både till hushåll och arbetsställen. Målet att 85% av hushållen och 65% av arbetsställena ska ha tillgång till bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s är nu uppnått.

Under året har kommunledningsförvaltningen bistått i bidragsansökan till PTS bredbandsstöd vilket har lett till ansökningar om bidrag till minst 21 olika projekt som tillsammans syftar till att ansluta ca 900 byggnader till bredbandsnät. Förvaltningen har också deltagit i framtagandet av en regional strategi för digital infrastruktur i Uppsala län som den 26/4 antogs av Regionstyrelsen.

Enköpings strategiska läge är attraktivt för etableringar och för gruppen av företagare och konsulter, även för dem som vill driva sin verksamhet i kombination med boende på landsbygden. En etableringsstrategi ska tas fram som omfattar hela Enköpings kommun inklusive landsbygd, där behovet av service samt komplettering av befintligt näringsliv ska vara utgångspunkten.

Ett arbete med översiktsplanen pågår. Avsikten är att det i planen ska finnas tydliga planeringsinriktningar för kransort och landsbygd. Prioriterat är att jobba vidare med målstruktur, orternas utveckling och riktlinjer för byggande på landet.

Under året har kommunstyrelsen fattat beslut om medfinansiering för Leader Mälardalen 2023-2027. Leader Mälardalen ger stöd till projekt som syftar till utveckling i landsbygdsområden och bygger på samverkan och samarbete mellan samhällets tre sektorer; privat, ideell och offentlig sektor och är en väsentlig och viktig del av kommunens landsbygdsutveckling.

KF indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
18 .a Aktuella utvecklingsplaner för mindre tätorter	0	2		7
18 .b Tillgång till bredband 100 Mbit/s – hushåll. PTS årliga kartläggning	76,6%	84,3%		85%
18 .c Tillgång till bredband 100Mbit/s – arbetsställe. PTS årliga kartläggning	60,9%	74,2%		65%

4.5 Näringsliv och arbetsmarknad

Vi ska göra kommunen attraktiv genom att skapa gynnsamma villkor för företag och arbetsgivare, bland annat genom att arbeta innovativt med att utveckla kompetensförsörjning, ha en god och effektiv offentlig service samt goda kommunikationer.

4.5.1 Mål 19: Enköping är en attraktiv kommun för företag och organisationer

◆ Delvis på rätt väg

Företag och organisationer (som till exempel försvars-makten och Fjärdhundraland) ska uppleva att kommunen är en bra part i deras utveckling.

2023 har kommunstyrelsen i dialog med näringslivet och andra berörda nämnder skapat goda förutsättningar för företag och organisationer att utvecklas i Enköpings kommun. Kommunen är attraktiv för nyetableringar och företagsutveckling med gott anseende som vilar på en grund av goda relationer och aktiv kommunikation.

För att säkerställa att KF-målet uppfylls har kommunstyrelsen till 2023 tagit ett strategiskt och långsiktigt grepp om näringslivsfrågorna bland annat genom att vara en aktiv part i markstrategiska frågor och ha en tydlig bild av vilket typ av näringsliv som behövs i Enköping. Dessutom tar kommunstyrelsens en aktiv roll i lobbyarbete kopplat till frågor om till exempel infrastruktur och teknisk försörjning som påverkar näringslivets utveckling men där kommunen inte själv har rådighet över frågorna. Ett annat viktigt område som utvecklats till 2023 är samarbetet kring företagande, utbildning och arbetsmarknadsfrågor som syftar till att öka matchningen mellan invånarnas behov av arbete och företagens behov av kompetens.

Analys av måluppfyllelsen

Varje år mäter Sveriges kommuner och regioner (SKR) hur nöjda företagarna är med kommunens service inom myndighetsutövningen, så kallat nöjd kund-index (NKI). Den senaste NKI-undersökningen visar att kommunens samlade resultat fortsätter att öka och uppgår nu till ett NKI-värde på 70. Det myndighetsområde som ökat mest är markupplåtelse, där den senaste mätningen gav ett NKI 79, vilket kan jämföras med föregående mätning då indexet var 66. Även företagans helhetsintryck av kommunens bemötande, effektivitet, kompetens, rättssäkerhet, tillgänglighet och information har förbättrats.

Under året genomfördes workshops tillsammans med politik, företag och kommunala tjänstemän för att identifiera vilka aktiviteter som behöver genomföras för att förbättra företagsklimatet i kommunen och öka NKI värdena. En handlingsplan har därefter tagits fram. Arbetet görs tillsammans mellan kommunens olika förvaltningar och i dialog med näringslivet. Ett internt forum i kommunen Forum näringsliv är inrättat för att arbeta med åtgärderna gemensamt.

I år är det också andra gången SKR mäter hur nöjda företagarna är med kommunernas service inom upphandling, så kallat nöjd upphandlings-index (NUI). Årets undersökning visar att Enköpings kommun hamnar på plats tio av alla Sveriges deltagande kommuner. En ny policy och regler för inköp och upphandling är beslutade under 2022 som lyfter vikten av att beakta små och medelstora företags möjligheter att delta samt att dialog med leverantörer och marknad bör beaktas i syfte att främja en god affär.

Ett förslag till näringslivsprogram för åren 2023-2027 har arbetats fram under året.

Näringslivsprogrammet identifierar 6 fokusområden för kommunens strategiska näringslivsarbete och har som mål att stärka Enköping som en attraktiv ort för företag att verka, starta och etablera sig i. Under året har ett arbete skett med webbplatsen "Upplev Enköping" för att få sidan att andas platsvarumärke ännu mer. Sidan är mer renodlat i sitt erbjudande för vad platsen Enköping har att

erbjuda. Ett samarbete sker med Region Uppsala samt inom Stockholm Business Alliance avseende större etablerings- och investeringsförfrågningar.

Regional och nationell samverkan gällande angelägna infrastrukturprojekt har genomförts under året. Bland annat bjöds Svenska kraftnät in till ett PLEX i augusti för dialog och information om den planerade nya kraftledningen. PLEX lämnade därefter ett formellt svar på remissen kring den nya kraftledningen. Plan och exploatering har även lämnat in ett remissvar för *Nationell plan och Länsplan*.

KF indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
19.a NKI - företag	68	70		70

5 Uppföljning medarbetarmål

5.1 Mål 21: Ökat medarbetarengagemang

◆ Delvis på rätt väg

Analys av måluppfyllelsen

Årets värde för hållbart medarbetarengagemang (HME) för kommunledningsförvaltningen landade på ett totalt HME-index på 75, vilket är samma värde som för 2021. Motivation har ökat med två enheter, ledarskap står kvar på samma värde medan styrning har sjunkit med 4 enheter. Resultatet är som högst när det gäller medarbetarens upplevelse av meningsfullhet i arbetet (90), vad som förväntas av dem (86) samt att de är insatta i arbetsplatsens mål (84). Även upplevelsen av att chefen visat förtroende för deras medarbetare ligger högt (80). Flera av dessa faktorer är viktiga byggstenar för att skapa en god och hållbar arbetsmiljö.

Kommunledningsförvaltningen har haft flera vakanta chefsposter under våren och tillförordnade chefer har bedrivit verksamhet. Det kan vara en bidragande faktor och förklaring till upplevelsen av minskad styrning gällande uppföljning och utvärdering av mål (61). Medarbetarens upplevelse av utveckling i det dagliga arbetet ligger även lågt (67). Kommunledningsförvaltningen har påbörjat ett arbete med att tydliggöra uppdrag och mål som hänger ihop med känslan av utveckling. Finns det en tydlighet i vad förvaltningens uppdrag är blir det enklare för medarbetaren att både arbeta med förnyelse och utveckling inom sitt uppdrag.

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
21. Hållbart medarbetarengagemang (HME)	83	78	79	77	84

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
Hållbart medarbetarengagemang KS	86	74	75	75	84

5.2 Mål 22: Ledare/chefer känner att de har rätt förutsättningar att göra ett bra jobb och utvecklas i sin roll

◆ Delvis på rätt väg

Analys av måluppfyllelsen

Cheferna ger överlag höga betyg angående sina förutsättningar kring chefsrollen. En klar majoritet anser att chefsuppdraget är tydligt, att man har de befogenheter som krävs samt att man får den kompetensutveckling som efterfrågas.

Resultaten ligger i stort i linje med fjolårets undersökning. Dock är betygen något svagare avseende den egna chefens uppföljning samt tillgången till användbara verktyg.

En förklaring till resultatet kan vara att flera av förvaltningens chefer har varit tillförordnade under året, vissa har varit nya och inte kommit igång med uppföljningsarbetet och haft en tydlig bild om målsättning. Kommunledningsförvaltningens ledningsgrupp påbörjade ett arbete under hösten 2022 med att tydliggöra såväl förvaltningens som ledningsgruppens mål och uppdrag i syfte att skapa goda förutsättningar för chefer och medarbetare att leda, styra och stödja övriga förvaltningar i deras arbete. HR- och löneavdelningen har även påbörjat ett arbete med att förbättra servicen och stödet ytterligare för cheferna genom enkla APT underlag, omtag och uppdatering av ledarprogrammet som innehåller tematräffar, stödmaterial för nätverk, samt mallar som stödjer uppföljning av våra ledarbeteenden.

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
22 .a Chefsfrågor medarbetarenkät	82	80	80	79	85

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
Chefsfrågor medarbetarenkät KS	72	72	78	79	85

5.3 Mål 23: Sjukfrånvaron i Enköping ska minska

● På rätt väg

Analys av måluppfyllelsen

Kommunledningsförvaltningen har en fortsatt låg sjukfrånvaro på 4,3 % per den sista december. I jämförelse med delåret har sjukfrånvaron minskat något. Kommunledningsförvaltningen har en fortsatt möjlighet att arbeta flexibelt på distans och på kontoret vilket gör det enklare att minska smittspridning vid sjukdomsuppkomst.

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
23 .a Sjukfrånvarostatistik	7,6%	8%	7,7%	8,2%	5,6%

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
Sjukfrånvaro, KS	4,6%	3,2%	2,4%	4,3%	4%

KS siffror inkluderar enbart kommunledningsförvaltningens personal. Personal tillhörande PLEX redovisas tillsammans med övriga samhällsbyggnadsförvaltningen i tekniska nämndens rapport.

5.4 Mål 24: Kommunens (externa) personalomsättning är lägre än åtta procent

■ Ej på rätt väg

Analys av måluppfyllelsen

Kommunledningsförvaltningen har vid årets slut en extern personalomsättning på 18,4 %. Det är långt över målet. De yrkeskategorier som förvaltningen har störst omsättning inom är upphandlare och it-tekniker. Omsättningen beror bland annat på en konkurrens på arbetsmarknaden där dessa yrkeskategorier är starkt efterfrågade. Per avdelning ser avgångar (undantaget pensioneringar) är följande; ekonomiavdelningen 4, HR/lön 2, Inköp 5, IT 4, kommunikation inklusive Kontaktcenter 5, ledningsstöd 3, Trygghet och säkerhet 1 samt övriga 1 medarbetare (kommundirektör).

Förvaltningens höga personalomsättning har påverkat förvaltningens förmåga att leda och styra kommunkoncernen och bidragit till en ökad belastning för medarbetare och chefer och särskilt påtagligt inom de avdelningar där omsättningen varit störst. Den höga personalomsättningen behöver hanteras och är under lupp av kommunledningsförvaltningens ledningsgrupp för arbete med insatser på både kort och lång sikt. Några områden att utveckla är att skapa en ökad tydlighet i riktning med styrkedjan från politiken till enskild medarbetare. Utveckling av förvaltningens roll i kommunen, gemenskapsfrämjande insatser i en förvaltning med distansarbete, aktiv lönepolitik på grund av konkurrensen, hantering av arbetsbelastning/kravbild relaterat till resurser och kapacitet, utvecklat chefsstöd samt översyn av introduktion av nya medarbetare. Den enkät som genomfördes under hösten 2022 kopplad till övergång av det aktivitetsbaserade arbetssättet visar också att insatser behöver göras för utveckling av den fysiska arbetsmiljön.

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
24. a Extern personalomsättning (slutar i kommunen)	10,6%	10%	10,8%	10,3%	8%

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
Extern personalomsättning, KS	9,5%	19,4%	11%	18,4%	8%

KS siffror inkluderar enbart kommunledningsförvaltningens personal. Personal tillhörande PLEX redovisas tillsammans med övriga samhällsbyggnadsförvaltningen i tekniska nämndens rapport. Sedan 2022 ingår inte naturliga pensionsavgångar i utfallet.

6 Uppföljning ekonomi

6.1 Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall helår 2022	Avvikelse utfall mot budget
Taxor och avgifter			0,5	0,5
Bidrag (intäkter)	5,4	3,7	5,9	2,2
Övriga intäkter	15,2	14,4	13,8	-0,6
Summa intäkter	20,6	18,1	20,2	2,1
Personalkostnader	-101,3	-114,0	-103,0	11,0
Bidrag (kostnader)	-1,3	-0,7	-0,6	0,1
Köp av verksamhet	-46,5	-48,7	-48,7	0,0
Lokalhyror	-13,2	-8,1	-8,5	-0,4
Övriga driftskostnader	-65,2	-66,3	-66,5	-0,2
Kapitaltjänstkostnader	-5,3	-5,8	-4,1	1,7
Summa kostnader	-232,8	-243,6	-231,4	12,2
Summa totalt (mnkr)	-212,2	-225,5	-211,2	14,3

6.2 Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall helår 2022	Avvikelse utfall mot budget
Kommunstyrelse politisk verksamhet	-8,7	-6,2	-5,8	0,4
Kommunledningsförvaltning	-156,8	-170,1	-156,6	13,5
Räddningstjänst medlemsbidrag	-42,5	-44,4	-44,3	0,1
Överförmyndarverksamhet i gemensam nämnd	-4,2	-4,8	-4,5	0,3
Totalt (mnkr)	-212,2	-225,5	-211,2	14,3

Kommunfullmäktige och revision

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall helår 2022	Avvikelse prognos mot budget
Kommunfullmäktige och revision	-8,2	-9,1	-8,3	0,8
Totalt (mnkr)	-8,2	-9,1	-8,3	0,8

Kommunfullmäktige och kommunrevisionen har en total budget för 2022 på 9,1 mnkr. Resultatet visar en positiv avvikelse jämfört med budget på 0,8 mnkr vilket förklaras av lägre kostnader för administrativt stöd på grund av vakant tjänst och lägre kostnader för arvoden.

6.3 Ekonomisk analys

Kommunstyrelsens driftsbudget för 2022 uppgår till 225,5 mnkr. Utfallet uppgår till 211,1 mnkr vilket motsvarar en förbrukning på 93,6 procent av budgeten. Kommunstyrelsens sammantagna resultat för året visar därmed en positiv avvikelse jämfört med budget på 14,3 mnkr.

Kommunstyrelsens politiska verksamhet visar ett överskott på 0,4 mnkr vilket förklaras av lägre kostnader för administrativt stöd på grund av vakant tjänst.

Kommunledningsförvaltningen visar ett överskott på 13,5 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen beror främst på personalkostnaderna som är 10,6 mnkr lägre än budgeterat på grund av vakanta tjänster. Vissa tjänster inom IT och ekonomiredovisning har varit vakanta länge på grund av rekryteringssvårigheter. Det har i sin tur medfört att kostnader för konsultstöd som behövs för att täcka upp vakanser ökat med 4,8 mnkr.

Medlen för verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering har inte utnyttjats i den omfattning som budgeterats, överskottet blir 6,2 mnkr. Endast hälften av alla aviserade initiativ har påbörjats eller fortsatt så att de har genererat några kostnader under 2022. En bedömning av anledningen till att flera av satsningarna inte genomförts är att verksamheterna behöver ett mera utvecklat stöd i att initiera och driva initiativen samtidigt som de centrala resurserna är begränsade och inte räcker till för att bistå i alla projekt.

Satsningen på FoU Enköping, som kom igång andra halvåret 2022, är långsiktig och tar tid att utveckla. Tillsammans med Mälardalens universitet har tre förstudier påbörjats om styrmodell, socialt hållbarhetsarbete samt näringslivsutveckling. Förstudierna kommer att färdigställas under våren 2023 och av årets budgeterade medel har 2,0 mnkr inte utnyttjats.

Kostnader för avskrivningar är 1,7 mnkr lägre än budgeterat. Leveransproblem till följd av den rådande komponentbristen har lett till att investeringar senarelagts.

Övrigt som bidrar till avvikelsen är ökade kostnader för licenser, säkerhetsprogram och att det på grund av den rådande komponentbristen behöver göras inköp av IT-utrustning tidigare än när behoven uppstår i verksamheterna. Det medför kostnader för kommunledningsförvaltningen för att lagerhålla datorer, mobiltelefoner och tillbehör men är nödvändigt för att säkra leveranser till verksamheterna.

Utfallet för överförmyndarverksamheten är 0,3 mnkr lägre än budgeterat. Avvikelsen förklaras av överskott i den länsgemensamma överförmyndarnämnden.

6.3.1 Särskild ekonomisk påverkan

Direkta kostnader till följd av covid-19

Nämnden har fått 0,3 mnkr i ersättning för sjuklönekostnader.

Direkta kostnader till följd av Ukraina-kriget

Nämnden har haft kostnader på 0,2 mnkr för inköp av sängar till flyktingboendet på Åsundagården.

Direkta kostnader till följd av inflationen

Nämnden har inte haft några direkta kostnader till följd av inflationen.

7 Investeringsredovisning

7.1 Investeringsredovisning, årlig budget (mnkr)

Investeringar 2022 (mnkr)	Budget 2022	Utfall helår 2022	Avvikelse utfall mot budget	Förslag om-budgeteringar
Reinvesteringar IT	-8,8	-1,5	7,3	-4,3
Digitalisering verksamhetsutveckling	-1,8	-0,9	0,9	-0,4
Diverse inventarier	-0,1	0,0	0,1	
Oförutsett	-1,0	-0,8	0,2	
Totalt (mnkr)	-11,7	-3,2	8,5	-4,7

Kommentarer till investeringsredovisning, årlig budget

Kommunstyrelsens investeringsbudget uppgår till 11,7 mnkr och utfallet visar en positiv avvikelse på 8,5 mnkr. Re-investeringar av IT-utrustning blev 7,3 mnkr lägre än budgeterat vilket främst beror på leveransproblem till följd av den rådande komponentbristen. Investeringar för projekt inom digitalisering blev 0,9 mnkr lägre än budgeterat och beror på att projekt inte har startat eller försenats. Posten oförutsett har använts till möbelinköp och utrustning till konferensrum.

Av överskottet föreslås 4,7 mnkr ombudgeteras till 2023, där 4,3 mnkr avser re-investeringar i IT-utrustning och 0,4 mnkr avser projekt inom digitalisering.

8 Förväntad utveckling

Enköping, liksom Sveriges övriga kommuner, påverkas av det rådande ekonomiska läget i samhället, med effektiviseringar och besparingar till följd. Kommunstyrelsens besparingskrav, tillsammans med kommunfullmäktiges uppdrag om att genomföra en verksamhetsöversyn och därigenom effektivisera 55,4 miljoner i kommunkoncernen, kan påverka nämndens verksamhets möjlighet att utföra de nämndens prioriterade satsningar och därmed måluppfyllelsen för perioden 2020-2023. En förändrad organisation eller förändrat arbetssätt som i förlängningen leder till en effektivare verksamhet kan även under en övergångsperiod ta resurser från ordinarie verksamhet och påverka måluppfyllelsen.

Flera av kommunstyrelsens verksamheter har för närvarande svårt att rekrytera nya medarbetare. Det gäller framförallt kompetens inom IT- och digitalisering, redovisning och inköp men det syns även inom andra områden, exempelvis lön för att ersätta pensioneringar. På grund av svårigheten att rekrytera samtidigt som avdelningarna tappat viktig personal finns en risk om att verksamheten leverans av de tjänster som förväntas påverkas negativt.

Totalförsvarsutvecklingen och ett svenskt medlemskap i försvarsalliansen Nato kommer med all säkerhet påverka Sveriges kommuner i ganska stor utsträckning. Inom de närmaste åren väntas nya lagar och föreskrifter där kommunerna och deras verksamheter direkt kommer att påverkas. Kommunstyrelsens verksamheter behöver ha ett fortsatt fokus på åtgärder som får så stor effekt som möjligt på hela samhällets (kommunens) och koncernens förmåga att hantera störningar, Under 2023 ska bland annat risk- och sårbarhetsanalys, kontinuitetsplanering och krisberedskapsplan tas fram.

Det brottsförebyggande arbetet för kommuner kommer att påverkas om lagförslaget "Kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete" som nu ligger hos lagrådet går igenom. Det kommer i viss mån innebära tydligare förväntningar från staten men ska då också följas av ekonomisk ersättning i form av statsbidrag. Förvaltningen förbereder för att kunna hantera och

möta en sådan utveckling.

Kommunledningsförvaltningen behöver bli mer effektiva och arbeta mer riktat inom social hållbarhet. Ett utskott för social hållbarhet ska inrättas under KS under 2023 som resultat av den fullmäktigeberedning som genomfördes om politisk organisationsöversyn. Kommunen har undertecknat överenskommelse om samverkan för social hållbarhet i länet. Det gör att förvaltningen kommer att koppla ett ansvar för frågor inom ramen för social hållbarhet till handläggare och driva på arbetet mot en kommunövergripande planering och uppföljning.

Rekrytering av en energi- och klimatstrateg skall ske under våren 2023. Tjänsten är finansierad med den budget som finns för vakant miljöstrateg och rekryteringen är viktigt för att kunna hantera de frågor som rör energi och klimat i kommunen, ex arbetet med en energiplan och med koldioxidbudget.

Det finns ett stort intresse för medborgardialoger och med endast en tidsbegränsad projektanställning blir det svårt att hinna med och möta det stora behovet. Det är också ett stort intresse för att kommunicera hållbarhetsfrågor speciellt i projektet klimatneutrala Enköping 2030.

Tillsammans med Mälardalens universitet har ett beslut tagits att genomföra en förstudie kring kommunens styrmodell. Förstudien kommer att påbörjas under hösten och färdigställas under våren 2023.

Förvaltningen kommer fortsätta se över sina processer gällande systematiskt arbetsmiljöarbete, kompetensförsörjning och strategisk lönebildning för att förenkla och göra det lätt för chefer att få stöd inom processerna.

HR- avdelningen kommer tillsammans med kommunikationsavdelningen påbörja ett samarbete kring Enköpings kommuns varumärke, där arbetsgivarvarumärket är ett område som HR och lön kommer ta ett större ansvar för.

Från och med 1 januari kommer funktionen fastighetsstrateg, som idag finns inom Kommunledningsförvaltningen, att flyttas till Samhällsbyggnadsförvaltningen. Under drygt 5 år har strukturen och processerna inom lokalförsörjning utvecklats så att behovet av funktionen inom Kommunledningsförvaltningen inte kvarstår. Den fortsatta utvecklingen inom området kan och bör ske inom Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Det saknas en vägledande och styrande översiktsplan i dagsläget. Nuvarande översiktsplan antogs 2014 och behöver uppdateras efter de förutsättningar och den politiska vilja som råder i Enköping nu och framåt. Planeringen av arbetet är påbörjat och är ett prioriterat område kommande år. En vägledande och styrande översiktsplan är en förutsättning för samhällsbyggnadsprocessen då det gäller beslut som sträcker sig över en lång tid kring den tillväxt som kommunen vill ha och kommer skapa en god grund för att samla den politiska viljan över flera mandatperioder.

9 Internkontroll

Risk	Kontroll	Resultat	Kommentar
<p>Felaktig hantering vid utlämnande av allmän handling</p> <p><i>Tryckfrihetsförordningen följs inte vid utlämnande av allmän handling. Kan bero på oordning i arkiv, bristande eller okända rutiner som därmed inte tillämnas korrekt.</i></p>	Kontroll av utlämnande av allmän handling	 Kontroll ej genomförd	På grund av vakanser inom avdelningen för Ledningsstöd under 2022 har arbetet med stickprovskontroller av handläggningstider för utlämnande av allmänna handlingar inte genomförts så som planerat. Däremot har det genomförts ett arbete med att förbättra rutinerna inom Kommunledningsförvaltningen runt utlämnande av allmänna handlingar.
	Utbildning har genomförts	 Kontroll genomförd utan avvikelse	Det har under året genomförts utbildning rörande allmänna handlingar och sekretess i vissa verksamheter, till exempel inom inköpsavdelningen..
<p>Lagar och regler följs inte</p> <p><i>Förekomst av oegentligheter i form av korruption, mutor och jäv leder till brister i måluppfyllelse, ekonomiska förluster och att invånare tappar förtroende för kommunen</i></p>	Politiker och tjänstepersoners kunskapsnivå	 Kontroll ej genomförd	Kontroll av nya politikernas kunskapsnivå kring mutor, jäv och korruption har inte skett under 2022 på grund av att det stod klart allt för sent innan årets utgång vilka de nya politikerna är. Däremot har det i utbildningen av de nya politikerna i början av januari 2023 ingått en genomgång av regelverket runt mutor, jäv och korruption.
	Rutiner finns	 Kontroll genomförd utan avvikelse	Under 2022 har införts en extern visselblåsarfunktion med ett system för att anmäla och hantera eventuella oegentligheter.
<p>Gallringsrutiner följs inte</p>	Aktuella gallringsbeslut finns	 Kontroll genomförd med stor avvikelse	Det finns vissa gallringsbeslut men ett större arbete med att kartlägga processer och ta fram en informationshanteringsplan behöver genomföras. På grund av vakanser inom avdelningen har detta inte hunnits med under 2022. Avsikten är att detta arbete ska påbörjas tidigt under 2023.
	Ärendehanteringssystem	 Kontroll ej genomförd	På grund av vakanser inom avdelningen för Ledningsstöd har ingen inventering av vilka ärendehanteringssystem som finns i kommunen hunnit genomföras.
	Dokumenthanteringsplaner	 Kontroll ej genomförd	På grund av vakanser inom avdelningen för Ledningsstöd har insamling och kontroll av nämndernas dokumenthanteringsplaner inte genomförts.
Dataskyddsförordningen efterlevs inte	GDPR efterföljs inom prioriterade områden	 Kontroll genomförd utan avvikelse	Samtliga prioriterade områden har också varit målbild för kommunens dataskyddsarbete. Inom samtliga

Risk	Kontroll	Resultat	Kommentar
<p><i>Om dataskyddsförordningen (GDPR) inte efterföljs får det till följd att enskildas rätt till skydd av personuppgifter inte följs. Risk för ekonomisk och juridisk skada.</i></p>			områden har vi sett en förbättring. Kvarstående delar avses hanteras inom ram för kommunens dataskyddsarbete 2023 och infosäkkollen.
<p>Det systematiska arbetsmiljöarbetet brister</p> <p><i>Brister i uppföljningen av nämndens systematiska arbetsmiljöarbete kan innebära att nämnden inte uppfyller kraven i arbetsmiljölagen.</i></p>	Plan för uppföljning av SAM	■ Kontroll genomförd utan avvikelse	Det finns ett framtaget underlag som alla chefer inom Enköpings kommun ska gå igenom som en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet under året. Genom att cheferna fyller i och för en dialog med sina medarbetare om vad som är genomfört under året uppfyller Enköpings kommun kravet på årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete, som arbetsmiljöverket ställer på kommunen.
<p>De finansiella målen nås inte</p> <p><i>Demografiska prognoser visar att befolkningen i Enköping ökar. Detta ställer krav på investeringar som kan vara utmanande för de finansiella målen.</i></p>	Delårs- och årsredovisning omfattar finansiella mål inkl. budget för exploateringar	■ Kontroll genomförd med mindre avvikelse	Kommunens delårs- och årsredovisning innehåller finansiella mål under kapitlet "God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning". Även självfinansieringsgraden med exploateringsvinster följs upp under de finansiella målen men inte budgeten för exploateringar då kommunen inte fastställt någon sådan för året.
<p>Bristande eller avsaknad av styrdokument/inköpsprocess</p> <p><i>En kommungemensam inköpsprocess är en förutsättning för att agera på likartat sätt i kommunen. Finns ingen central styrning är risken att upphandlingar sker på felaktigt sätt och inte följer lagen om offentlig upphandling.</i></p>	Reviderad policy samt riktlinje finns	■ Kontroll genomförd utan avvikelse	Aktuell och beslutad policy samt regler för inköp och upphandling finns som även omfattar riktlinjer för direktupphandling.
<p>Upphandlingar hinns inte med</p> <p><i>Antalet identifierade investeringsobjekt är omfattande, vilket innebär att det kan bli svårt för förvaltningar att hinna projektleda objekten.</i></p>	Investeringsplan finns	■ Kontroll genomförd utan avvikelse	En ny mall för det strategiska underlaget till investeringsplan är framtagen och har använts under året för att ta fram investeringsplanen 2024-2033. För att säkerställa en bättre planering av upphandlingar efterfrågar inköpsavdelningen i nästa steg att årliga upphandlingsplaner per förvaltning med koppling till investeringsplanen tas fram och lämnas in till inköpsavdelningen. Dessa kan då sammanställas i en kommunövergripande upphandlingsplan och resurserna inom inköpsavdelningen kan planeras

Risk	Kontroll	Resultat	Kommentar
			mer effektivt.
Ramavtal efterföljs inte	Inköp enligt avtal	 Kontroll genomförd med mindre avvikelser	<p>Stickprovskontroller av nyupplagda leverantörer har gjorts genom att kontrollera om det är ett köp från en avtalad leverantör eller inte. Om inköpet är gjort hos leverantörer där det saknas avtal, kontrolleras det om produkten/tjänsten/entreprenaden finns på befintligt avtal. Om avtal finns informerar inköpskontrollern verksamheten om att köpet är utanför avtal och hänvisar till rätt avtal.</p> <p>Stickprovskontrollerna görs även för att säkerställa att kommunens medarbetare följer interna riktlinjer.</p> <p>Ett analysverktyg har upphandlats och implementering är startad. Verktöget kommer möjliggöra mer detaljerade analyser av kommunens inköp. Verktöget kommer kunna användas inom flera olika områden där ramavtalstrohet är en av dessa.</p>
<p><i>Verksamheten avropar inte mod de avtal som finns utan gör direktupphandling, vilket medför att lagen om offentlig upphandling inte efterlevs. Detta medför risk för fördröjda upphandlingar samt ekonomisk och juridisk skada.</i></p>	Avtalsförfarande påbörjas	 Kontroll genomförd utan avvikelse	<p>En analys har genomförts av kommunens avtal för att tydliggöra vilka avtal som kommunens verksamheter är ansvariga för samt presentera en modell för avtalsuppföljning. Analysen har även gett bättre kontroll på avtalstider och möjliggör en god framförhållning när ett avtal löper ut och ny upphandling behöver påbörjas. Vid återkommande köp där avtal saknas, påbörjas en utredning om en ny upphandling ska starta för att täcka upp behovet inom det berörda området.</p> <p>För att säkerställa en bättre kontroll av planerade upphandlingar har även en årsöversikt publicerats på KOMIN. Översikten synliggör upphandlingsbehoven och ger även verksamheterna möjligheten att delta i kravställningsprocessen och på så sätt bidra till avtal som anpassas för dem.</p>
	E-handelssystem finns	 Kontroll genomförd utan avvikelse	E-handelssystemet är implementerat i kommunen och projektet har avslutats och övergått till förvaltning. Systemet förvaltas av Inköpsavdelningen.
<p>Otillräckligt stöd till kommunens övriga nämnder och förvaltningar</p> <p><i>Ett av kommunstyrelsens uppdrag är att ansvara för intern service till kommuner</i></p>	Ändamålsenlighet och effektivitet	 Kontroll genomförd med mindre avvikelser	<p>Under året har alla avdelningar på KLF har arbetat med en utvecklingsplan för sin verksamhet. I planen framgår även avdelningens uppdrag och stöd till övriga förvaltningar.</p> <p>Det pågår också ett systematiskt utvecklingsarbete av KLFs</p>

Risk	Kontroll	Resultat	Kommentar
<p><i>och förvaltningar. Det finns risk att nämnder och förvaltningar inte får det stöd de behöver, till exempel om nämndernas/förvaltningarnas förväntningar skiljer sig från KLFs uppdrag och utbud.</i></p>			<p>ledningsgrupp. Syftet med utvecklingsarbetet är att klargöra ledningsgruppens uppdrag, hur vi ska möta förvaltningarnas behov och hur vi ska tänka kring styrande/stödjande/service.</p>